Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 118.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

CZWARTEK 25 Maja 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
	6	27 3. 19	+11. 6	5. 18	Pn. Wschodni	słaby	Pochmurno	Deszcz
23	2	4. 10	+11. 5	5 24	PPn. Wschodni	,,	,,	,,
	10	4 75	+ 9. 6	4. 08	Pn. Wschodni	,,	,,	,,

Wiadomości krajowe.

AUSTRYA.

Wiedeń 21 *Maja.* Wiadomo z pewnego źródła, że wczoraj nadszedł pierwszy transport srebra z banku angielskiego wynoszący 5,978 marków 11 łutów 2 Qtl. — Srebro to niebawem na zwanzigery przebitém zostanie. Zapewniają, że wkrótce i dalsze nadsyłki srebra nastąpią. (G. w. W.)

KROACYA i SLAWONIA.

Agram. — Nadeszłe rozporządzenia od A. X. Palatyna węgierskiego wielkie wznieciły między ludem wzburzenie. Pisma te zostały wyrwane z rąk notaryusza i byłyby spalone gdyby się nie był w to wdał szanowany powszechnie obywatel Metell Ożegowic — postanowiono wyprawić deputacyą do Jego C. K. Mości z prośbą o odwołanie królewskiego komissarza, z zapewnieniem o zupełnéj spokojności, i o nieprawdzie wieści które powyższe rozporządzenia spowodowały. (G. d. W.)

WĘGRY.

Peszt 15 *Maja.* Na rozporządzenie gabinetu Wiédeńskiego polecające Banowi Kroacyi zupełną uległość dla ministeryum węgierskiego, wiele miał wpływać poseł angielski w Wiedniu. Pytamy się tylko, czy to nie będzie zapóźno, czy też Ban nie zruci już teraz maski, i nie zatknie Rossyjskiéj chorągwi.

CZECHY.

Praga 19 *Maja.* — *Obwieszczenie.* Za pośrednictwem zaufanych osób, N. Pan przesłał mi ustne zlecenie, abym jego wiernym Czechom oznajmił: że głęboko zasmucony ostatniemi w Wiedniu wypadkami, N. Cesarz uznał za stósowne oddalić się ztamtąd na czas niejaki. Przykro było Jego C. M. wybierać pomiędzy swojemi wiernymi ludami, względy jednakże na skuteczne dla zdrowia Jego C. Mości powietrze Tyrolu, spowodowały Ją do skierowania tamże swojéj podróży, w towarzystwie arcyxięcia Franciszka Karola. Zresztą N. Pan rachuje na swoich wiernych Czechów, gdyby chodziło o utrzymanie tronu, nadanéj konstytucyi i potęgi monarchii austryackiéj i t. d. (podp.) Leon hr. Thun prez. gubern. (*Dz. Polit.*)

KRÓL. LOMBARDZKO-WENECKIE.

Wenecya 17 *Maja.* Prefekt Wenecyi w porozumieniu się z rządem tymczasowym wydał rozporządzenie, donoszące o utworzeniu komitetu publicznego dozoru, któren w połączeniu z centralną prefekturą publicznego porządku, zatrudniać się będzie odkrywaniem tajnych nieprzyjaciół państwa. W połączeniu z prefekturą zarządzi stósowne środki, by udaremniać możebność zgromadzania się niebezpiecznym i podejrzanym osobom. W nagłych razach komitet nie potrzebuje znosić się z prefekturą. Dla osiągnienia celu, komitet przyjmuje wszelkie doniesienia prywatne; doniesienia te mają opisywać czyny i szczegółowe okoliczności; przez podającego winny być napisane i podpisane, z wyrażeniem miejsca zamieszkania tegoż. (P. S. A.)

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Berlin 21 *Maja.* Dziś o 2giéj odbyło się tu zgromadzenie polityczne w hotelu rossyjskim. Postanowiono na niém 1) zaprotestować na jutrzejszém pierwszém posiedzeniu sejmowém przeciwko temu, aby ministeryum przywłaszczało sobie prawo przedstawienia reprezentacyi narodowéj projektu ustawy konstytucyjnéj, 2) zapytać ministrów, dla czego ze wszystkich stron nadchodzą do Berlina liczne massy wojska i żądać aby takowe oddalono.

W Wirsitz wybrano na deputowanego osławionego xięcia Pruskiego. (*D. Pol.*)

Quedlinburg 20 *Maja.* Kolumna 150 emigrantów polskich z Krakowa przybyła tu przed dwoma tygodniami. Skromne ich zachowanie się i karność wzorowa obudziły tu powszechne dla nich współczucie. Wczoraj szczególniéj okazało się to przy pogrzebie kapitana polskiego, który służył za Kościuszki, a pod Napoleonem odbył kampanie egip-

ską i hiszpańską, teraz zaś w 65 roku życia po raz czwarty z Francyi emigrował. Tutejsze towarzystwo strzeleckie, gwardya obywatelska i wolni mularze zgromadzili się na ten obchód dla oddania ostatniéj usługi zmarłemu bohaterowi. Polacy oddali cześć ziomkowi swemu trzechkrotną salwą, a po odbytym pogrzebie wysłali deputacyą do nadmienionych korporacyj, dla wynurzenia im całéj swojéj wdzięczności za ich szlachetną sympatyą.

(Dz. Pol.)

Wrocław. — Deputowani tutejsi na sejm berliński i frankfórcki oburzeni postępowaniem rządu tutejszego przeciwko Emigrantom Polskim, następującą prośbę zanieśli do prezesa rady ministrów:

Excellencyo! W W. X. Poznańskiém najsmutniejsze zaburzenia z pierwotnego uniesienia narodowéj wolności i odrodzenia Polski walkę plemion wyrodziły, w któréj niestety my Niemcy smutną zwolenników rossyjskiego interesu i ciemiężycieli uciśnionego ludu, odgrywamy rolę. Nienawiść plemion jest główną wolności tamą, wepchnęła ona już nas ku reakcyi, niech jeno Rossya swojéj części Polski najmniejsze zrobi koncessye, a Niemcy wobec świata całego w ohydniejszéj staną szacie jak Rossya, a bagnety pruskie naguają Polaków w ręce moskiewskie.

Nie posiadamy innéj siły, jak przyjaźń wolnych ludów i potęgę wielkich zasad, za które Europa jednomyślnie powstała.

Niżéj podpisani jako deputowani ludu, mają sobie za powinność w naszém dziś przykrém położeniu tę prawdę powtórzyć boby chcieli ojczyznę od hańby przymierza z Rossyą i od nieszczęścia wojny o zemstę ludów sąsiednich zasłonić. Chcielibyśmy wielkiéj polityki emancypacyi, a zdaje nam się, że dziś chwila po temu, by nowe zawiérać przymierza szczepiąc na wschodzie owoce zwycięztw wolności; bo zdaniem naszem tylko polityka mająca na celu wyswobodzenie narodowości europejskich, przyniesie nam sławę, i ratunek. Dla téj polityki panie ministrze chcielibyśmy całe ująć sobie ministerstwo a zasiadając w Frankfórcie i Berlinie będziem jéj chcieli powagę u wszystkich zjednać.

Wasza Excellencya odpowiedziałbyś życzeniom Niemiec; a opinią publiczną na szalę Pruss przychyliłbyś, gdyby ministeryum zrobiło pierwszy krok do przymierza z Francyą, celem przywrócenia silnéj i potężnéj Polski.

(podp.) Dr. *Arnold Ruge* dep. do Frankfórtu. Dr. *Maurycy Elsner* dep. — Dr. *Ottomar Bensch* dep. — Dr. *Juliusz Stein* zast. dep. — Dr. *Nees* v. *Esenbeck* zast. dep. — *Pflücker* zast. — hr. *Reichenbach* dep. *(Dz. Pol.)*

Poznań 14 *Maja* Mierosławski na słowo honoru że wydali się za granicę, uwolnionym został, Krotowski zaś ma być stawiony przed sądem wojennym, i rozstrzelany. Półkownik Oborski i rotmistrz Kierkor w skutek kapitulacyi, mają otrzymać paszporta do Francyi. (G. w. W.)

NIEMCY.

Frankfurt 19 *Maja.* Podczas obioru prezydenta zgromadzenia narodowego, Henryk Gagern otrzymał głosów 305, Soiron 85, Blum 3, Lindenau 1, Binke 1, Cnyrim 1, Dahlmann 1. Głosowało przeto 397 członków. Przy obiorze vice-prezydenta, Soiron otrzymał głosów 341, Robert Blum 26, Dahlmann 10, Hermann (z Monachium) 3, Szeller (z Frankfórtu n. O.) 2, Römer 1, Maier 1, Hekscher 1, Simon 1, Bardeleben 1, Uhland 2.

Tymczasowy prezydent Henryk Gagern w mowie swojéj przy objęciu urzędu wyraził, iż Niemcy chcą być państwem, ludem. To ma się stać przez współdziałanie wszystkich stanów, wszystkich rządów. Dopięcie tego współdziałania zależy od zgromadzenia Narodowego. Naród chce jedności, i takową otrzyma, pomimo wszelkiego oporu tak wewnątrz jako i zewnątrz.

W dniu wczorajszym prezydent sejmu wstępnego w mowie swojéj zamykającéj ostatnie posiedzenia wyraził, iż komitet ten wiele natrafił niebezpieczeństw co do jedności i wolności Niemiec z strony anarchii i reakcyi, którym jednak silne postawił czoło. (P. S. A.)

FRANCYA.

Paryż 17 *Maja.* Część aresztowanych osób osadzono w fortecy Vincennes, pomiędzy któremi Barbes w celi na 250 schodów wysokiéj. Gdy go tam przyprowadzono, zawołał: „Niech żyje rzeczpospolita! W czterech dniach już mnie tu nie będzie.“ — Wczoraj popołudniu rozeszła się pogłoska, iż mnóstwo robotników widziano do Vincennes ciągnących, dla pozyskania uwolnienia uwięzionych; uderzono jenerał marsz, lecz pogłoska ta okazała się bezzasadną.

Sprawujący interessa Francyi w Berlinie w depeszy tyczącéj spraw Polski, a przedłożonéj zgromadzeniu Narodowemu, mówi: iż Polska przez pierwszy napad Francyi na Niemcy, byłaby straconą, pozostaje jedynie środek do wydźwignienia Polski, — aby umysły uspokoić, i wstrzymać się od wszelkich zaczepnych kroków; w teraźniejszych okolicznosciach, Polska jedynie na drodze traktowania, może niepodległość pozyskać.

Komissya wykonawcza, dla zasłonienia zgromadzenia Narodowego od wszelkiego nadal napadu wydała postanowienie, iż wszelkie z bronią zgromadzenia są zakazane. Kto na zgromadzeniu z jawną lub ukrytą bronią pokaże się, ulega karze więzienia od 3ch miesięcy do 2 lat. Innêm rozporządzeniem członkowie gwardyi Narodowéj którzy przy obronie zgromadzenia Narodowego zostali rannemi, wynadgrodzenie z skarbu publicznego mają mieć udzielone, a w razie tychże śmierci, familia otrzymuję nadgrodę.

P. Trelat minister robót publicznych zarządał wiele kredytów dla przedsięwzięcia robót wedle kanałów i kolei żelaznych w departamencie Sekwany i na reorganizacyą Narodowych warsztatów, aby zyskowniejszą produkcyą jak dotąd zająć się mogły.

— *Dnia* 18 *Maja.* —

Wczoraj znów rozpoczęto przygotowania do uroczystości na polu Marsowém, ma być stanowczym zamiarem rządu, uroczystość takową w pierwszą odbyć niedzielę.

Wyszedł rozkaz do postawienia w stanie wojennym oddzielnych fortec wedle Paryża.

Minister spraw wewnętrznych doniósł, iż czynności jeneralnych komissarzy w departamentach, z d. 18 Maja r. b. ustają.

Monitor ogłasza urzędownie, że pp. Guinard szef, i Saisset podszef jeneralnego sztabu gwardyi Narodowéj obowiązki swoje złożyli. (P. S. A.)

— *Dnia* 19 *Maja.* —

Ważny dokument znaleziono w domu gdzie odbywał swoje posiedzenia *klub gminy Paryża.* Jest-to projekt kilku dekretów naprzód zredagowanych i mających być ogłoszonemi przez *komitet bezpieczeństwa publicznego*, który miał powstać z zaburzenia poniedziałkowego. Wydawcy zapowiadają z góry: że „zgromadzenie narodowe kazało strzelać do ludu, który spokojnie szedł złożyć petycyą *na korzyść Polaków*". — Na imiona członków przyszłego Komitetu zostawiono miejsce próżne. Patryoci znani, mieli składać nową gwardyą narodową pod nazwiskiem: *siły rzemieślniczéj.* Obywatele w mundurach lub uzbrojeni wyłączają się z pod prawa. Kapitaliści znani jako tacy winni złożyć w przeciągu dni pięciu połowę swego dochodu pod karą konfiskaty. Wykonanie tego postanowienia, powierza się nadmienionéj sile roboczéj. Obywatel znaleziony w stanie opiłym zamknięty zostanie na dni trzy o chlebie i wodzie.

Literat Pierre Leroux aresztowany został w Nanteuil. Blanqui zaś uciekł z więzienia i dostał się koleją żelazną do Belgii. Huber także był uciekł ale go schwytano. Dotychczas jest 140 osób aresztowanych w zamku Vincennes.

W poniedziałek rano znajdowano w wielu miejscach kartki zachęcające do podpalania dopóki nie nastąpi podział dóbr wszelkich. Inne kartki rozrzucone w znacznéj liczbie w saméj nawet sali posiedzeń zgromadzenia narodowego zawierają co następuje: Pieniądze nie mają już kursu w Paryżu, każda własność ogłasza się własnością narodową. Familia znosi się. Podatek 500 mili. nakłada się na haniebne miasto Paryż!

Pogłoska że xiążę Bordeaux jest w Paryżu, coraz więcéj znajduje wiary. Legitymiści utrzymują nawet, iż p. Lamartine wczorajszéj nocy, miał z pretendentem dwugodzinną potajemną rozmowę.

(Dz. Pol.)

A N G L I A.

Londyn 17 *Maja.* W wydziale spraw zagranicznych odbyła się wczoraj narada gabinetowa, na któréj wszyscy ministrowie byli obecnemi.

W izbie niższéj wniosek p. Horsman o nadużyciach wyższego kościoła, był przyczyną długich debatów. Wniosek ten szczególnie był wymierzonym przeciw wielkim wydatkom a małemu pożytkowi duchowieństwa przy katedrach i seminaryach, przyczém mowca nadmienił, że w Canterbury każdy kanonik więcéj ma dochodu jak duchowieństwo wszystkich innych parafij miejskich, a pomimo tego katedra przy codziennéj służbie Bożéj jest pustą, podczas gdy prawdziwe *„pracujące duchowieństwo"* mozoli się, a zaledwo życie utrzymać potrafi. Lord Grosvenor popierał ten wniosek, przeciw któremu był Sir R. Inglis. P. Hume oświadczył, co już od lat 20 utrzymuje, iż własność kościoła musi być własnością państwa, aby przedmiot ten stanowczo rozstrzygnąć. Następnie p. Urquhart wystąpił z interpellacyą co do stanowiska Anglii względem Rossyi. Czegoby on chciał właściwie, nie można było poznać z jego mowy; żądał przedłożenia papierów tyczących Turcyi, i toczących się obecnie spraw Szleswig-Holsztynu, z których można poznać, iż Rossya, Austrya i Prussy na innéj drodze chcą korzystać za przywrócenie Polski. Lord Palmerston zaprzeczył obydwóch, gdyż pierwsze papiery żadnego nie dają objaśnienia co do nadmienionéj okoliczności, co się zaś tyczy Szleswig-Holsztynu, traktowania są w zawieszeniu. Względem Polski rozpoczęto krótkie narady, w których Lord Dudlej Stuart bronił stanowiska Polaków w Poznaniu przeciw Prussom. (P. S. A.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 23 *do dnia* 24 *Maja.*

Woroniecka Agneszka ob., Wolf Ignacy, Baczyński Gabriel ob., Kossak Juliusz, Stankiewicz Józef ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Pieniążek, Sapieha xiążę, Stankiewicz Józef, do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 368.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wyniesionéj prośby przez Pana Kleszczyńskiego Adwokata pełnomocnika PP. Antoniny 1° Fürszt, 2° Peyerl, Franciszka Windiszbauer reprezentującego zmarłą córkę Annę; Serafiny Oesterlein reprezentującéj zmarłego syna Engelberta; Daniela i Józefy Fischer, reprezentujących zmarłą córkę Józefę; Antonii Fruchtairt córki Engelberta; Józefa Fürszt syna Maryi i Karola Winter reprezentujących zmarłą córkę Maryą, — wszystkich sukcessorów Antoniego Fürszta, o przyznanie im w spadku po tymże summy złp. 3868 gr. 20, na kamienicy N. 180 w gminie II., i złp. 410 w Kramie Bogatym N. 49 w gminie I. M. Krakowa hipotecznie ubezpieczonych; Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora, wzywa mających prawa do pomienionego spadku, aby takowe w terminie miesięcy 3ch przedstawili, w razie bowiem przeciwnym, po upływie tego czasu, summy powołane zgłaszającym się sukcessorom przyznane zostaną.

Kraków dnia 26 Stycznia 1848 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Pareński.*

(1r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Ner 1419.

Cesarsko Królewski
PROKURATOR PRZY TRYBUNALE
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż P. Felix Stróżecki, przez Władze Rządowe, w dniu 22 Maja r. b. Komornikiem Sądowym zamianowany — w dniu dzisiejszym, w urzędowanie wprowadzonym został.

Kraków dnia 24 Maja 1848 r.

A. *Cukrowicz.*

(1r.) J. *Więckowski.*

Pisarz Ces. Król. Trybunału.
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż na żądanie sukcessorów Wacława Bursika jako to: Maryanny z Schweidlów 1° voto Bursikowéj, powtórnego ślubu Trembeckiéj Marcellego Trembeckiego małżonki, Franciszki z Bursików Lipnickiéj małżonki Felixa Lipnickiego, Julianny Bursikownéj panny pełnoletniéj, Izabelli Bursikownéj panny pełnoletniéj i Karoliny z Bursików Konarzewskiéj małżonki Wawrzyńca Konarzewskiego w Krakowie przy ulicy Floryańskiéj pod L. 574 zamieszkałych, — w drodze działu sprzedaną zostanie przez publiczną licytacyą realność w takich granicach w jakich się dziś znajduje pod L. 237 na Groblach w Przedmieściu Piasek przy Krakowie w gminie IX. M. Krakowa położona, wraz z gruntami czyli placami, a raczéj z prawem pobierania czynszu ziemnego do tejże należących pod N. 217, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 228, 229 sytuowanemi, a to na skutek ostatecznie zapadłych Wyroków Ces. Król. Trybunału Wydziału IIIgo M. Krakowa d. 20 Października 1847 r. Trybunału Wydziału I. dnia 25 Stycznia 1848 r. w drodze appellacyi—i Sądu Wyższego d. 13 Kwietnia 1848 roku, przeciwko Katarzynie z Garmuliczów Bursikowéj wdowie po Franciszku Bursiku pozostałéj, Maryannie Hatwanicy, Franciszkowi Starzyckiemu Adwokatowi jako Kuratorowi nieobecnych sukcessorów Franciszka Bursika i Herkulanowi Komar jako Obrońcy Rządowemu, którymi zatwierdzone zostały warunki licytacyi następujące:

1) Cena szacunkowa realności pod L. 237 na Groblach przy Krakowie położonéj, wraz z gruntami a raczéj prawami pobierania czynszu ziemnego do tejże należących, pod Numerami 217, 219, 220. 221, 222, 223, 224, 225, 228, 229 położonemi stósownie do Wyroku Sądu Wyższego z dnia 21 i 22 Grudnia 1843 r. ustanawia się w summie złp. 11,770, która to cena w braku licytantów na pierwszym zaraz terminie do połowy, a nawet do niższéj od połowy ceny na koszt i stratę massy ś. p. Franciszka Bursika zniżoną zostanie, i od tak zniżonéj ceny licytacya rozpocznie się.

2) Chęć licytowania mający, złoży jednę dziesiątą część summy szacunkowéj, a raczéj téj summy, od któréj rozpoczęcie licytacyi orzeczonem będzie, a to na *vadium*, które w razie niedopełnienia którego z dalszych warunków utraci i nowa licytacya na jego koszt i szkodę ogłoszoną będzie, jednakże popierający sprzedaż sukcessorowie Wacława Bursika jako to: Franciszka z Bursików Lipnicka, Julianna Bursikowna panna prawomocna, Izabella Bursikowna panna prawomocna, Karolina z Bursików Konarzewska i Maryanna Trembecka, wolni są od składania *vadii*, rygor zaś ogłoszenia nowéj licytacyi na koszt i szkodę niedopełniającego dalszych warunków i do nich rozciąga się.

3) Nabywca podatki zaległe, stósownie do klassyfikacyi szacunku do Skarbu Publicznego zapłacić będzie obowiązany.

4) Po potrąceniu *vadium* jeżeli kto obcy zalicytuje, oraz po potrąceniu kosztów popierania licytacyi, które w skutek wyroku takowe ustanawiającego na ręce Adwokata popierającego sprzedaż wypłaconemi być mają, resztującą ilość do uzupełnienia połowy wylicytowanego szacunku złoży nabywca w ciągu dni 30 od dnia zalicytowania do Depozytu Sądowego, drugą zaś połowę wypłaci dopiéro w skutek ostatecznéj klassyfikacyi za assygnacyami sądowemi.

5) Widerkauffy i inne ciężary gruntowe jakieby się okazały, zostaną przy nieruchomości, z obowiązkiem płacenia procentu po 5/100, a przy klassyfikacyi potrącone będą z szacunku i nabywca od dnia licytacyi obowiązany tymczasowo opłacać procent bez odwoływania się do nieukończonéj klassyfikacyi od tych summ instytutowych i rządowych, które będąc prawomocnie w hypotece umieszczone, mieszczą się łącznie z summą prounkcyj uprzywilejowanych w trzech czwartych częściach wylicytowanego szacunku, przez co jednakże skutki klassyfikacyi w niczém nadwerężone być nie mają.

6) Dekret dziedzictwa otrzyma nabywca po okazaniu kwitów z wypłaconéj sposobem powyżéj wyrażonym, pierwszéj połowy szacunku.

7) Chcący w ciągu tygodnia po zalicytowaniu, na mocy Art. 105 ustawy exekucyjnéj, dać więcéj o 1/8 część nad już wylicytowany szacunek, obowiązany będzie takową jednę ósmą część złożyć w gotowiznie w Depozyt Sądowy.

Sprzedaż ta odbywać się będzie na Audyencyi Ces Król. Trybunału M Krakowa i Jego Okręgu, w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 106 od godziny 10 z rana zaczynając, za popieraniem Stanisława Boguńskiego Adwokata w Krakowie przy ulicy Szewskiéj pod L. 332 zamieszkałego.

Do któréj wyznaczają się trzy termina:

1. na dzień 28 Lipca
2. na dzień 29 Sierpnia } 1848 r.
3. na dzień 29 Września

Wzywają się przeto na takową licytacyą wszyscy chęć kupna mający, tudzież wierzyciele rzeczowi, aby się na pierwszym terminie licytacyi stawili, i prawa swe przy ustanowieniu Adwokata pod prekluzyą produkowali.

Kraków dnia 11 Maja 1848 r.

Librowski.